

Latwefch u Awises.

Nr. 4.

Zettortdeenà 28. Janwari.

1860.

Awischu-sinnas.

Giropa. Wahzemmi sauz par Giropas firdi. Irr paschas Giropas widdù ar lohti teizamu gudru un mahzitu tantu un, ka firds meeßas waldeeneze irraid, — tapat schi arri warretu buht Giropas spehks un döschwibas deweja, ja tee 40 miljoni kas Wahzemmi döschwo, buhtu weena weeniga walsts, no weenä galwas waldis. Bet nu irr 38 Wahzu walstis, un lai nu gan samettuschees weenä weeniga walstu-beedribä, tad tomehr nekad ne warr weenä weeniga prahjà fa-eet. Par nelaimi Wahzemmi irr diwejada tizziba, Kattolu un Ewangeliuma tizziba un diwi leelas walstis, Eistreikeru un Brühchu walsts, kas muhscham weens oħram naw ußtizzejfhas, ir itt nikni karrojufħas fawà starpà un libħi fħo baltu deenu darbojabs weens par oħtru wijs-roħlu dabbuht. Wehl taħs Kattolu walstis, ka Baijeru, Wirtenbergeru zc. zc. wairak peeturrah Eistreikerim, taħs Ewangeliuma tizzigas atkal Brühim, un ta tħad ka us 2 dakkahm Wahzemme ißschirrah un ja nu bes tam wehl ikkatrs no taħm 38 walstim fawu paħchu labbumu melle un taħs masas no taħm leelahm biħstahs un taħm ihxi ne ußtizzahs, tad nekad weenprahugi ne darra, un tamdeħt Wahzemmei nekahds ihxt spehks. Gudree Sprantschi wehl sinnajuschi nemeera ugguni Wahzemmeku starpà allasch kurrinah, un ta tħad teem naw gruhti biji, Wahzemmekem pahri darriħt jeb karex toħs uswinneħt. Irr tagħad atkal Eistreikeris ar Brühji neħħidi draugi un gudrais Napoleons darbojabs to għiddu Wahzemmeku firdi u nogħnej idha. Brüh scheem, lai fħee palek weeni paħchi un bes palihga, jo ja winx tad Brühim ar wiflu fawu speħku u-kritu, tad Brühjis weens pats prett wiñna ne warretu turreeħes un tad panemu to Wahzemmes dakk,

kas wiñnups Steines uppi, peħz ka Sprantschi senn deenahm lohti kahrigi. Safka, ka Napoleonis effoħt nodohmajis to schi laikka isħarriħt, proħti Brühchus falauħt, un tamdeħt fħo briħdi Ġalendexxem ta pegla dħol un ar teem schis deenās leelu andeles-beedribu eżżejjeli, Ġalendexxem weħledams dauds prezzes par masaku tullu Sprantschi semmè eewest un wiffadi tagħġid teem pa prahħam darra, jebħi għaddu beidsoħt ar Ġalendexxem stipri biji sanibxis. Wahzemmeki nu weħl wairak biħstahs no farra ar Napoleonu, un kaut nu tagħġid wiffiem Wahzemmekem gan buhtu weenä firdi un prahjà jafa-eet un jaħadra u-dnejja, tad tomeħri tee fawà starpà weħl wairak fanihk wissadu wainu labbad, ka tħbi schelħi to redseħt. Uls tam orri allasch zer-rejuschi, un weħl tagħġid-pakaujahs **Dahni**, schi masa tautina, kas wiffadi pahri darra un kalkinaw fawwus Schleħswikas un Olsteines pawalstnekkus, un ne buht par to ne reħkina, ka Wahzemmes leela walstu-beedribi, (poe kuras Schleħswika un Olsteine arri peederr). Dahneem aħseeds ta darrriħt. Wahzemmeki dranda un drauda jaw għaddu god-deem, bet Dahnis par to neħo ne reħkina, labbi sinnadams, ka, ja Wahzemmekem ar farru Dahneem arri buhtu nu ja-eet wijsu, fħee fawà starpà ne warreh fawseenotees weenä prahjà un tamdeħt galli ne warreh tift. Wifla Wahzemme nikna un breħi, ka wiñnas tautas braħseem Dahni par dauds un itt netafsni darra, drauda gan — bet neneka ne darra! Ta eet, kaf mahju laudis naw weenä firdi un prah-tà — speħkis un labbums tad pagallam.

Ollante, Belgeru u Schweizeri semme. Wahzemmes un Sprantschi kaimini, irr masas walstis, fawà meerā turrah un tamdeħt teem labbi eet. Kibbeles neħħidas ne żell, arri ne edroħschinajahs, jo par dauds masas; arri Belgeru

un Schweizeru walsts tahdas, kurrahm pehz Eiro-pas likumeeem nekahdā karra ne buhs eejautees nedis kahdam brihw ar schahm karroht; tadehk pree meera paleek. Tāpat arri **Portugale**, paschā Giropas gallā un **Greekeru** masa walsts, Deewam pateiz, ja taħs kahds ne kibbele un ja Endenderi taħm fawu smagħi roħlu ne doħd par daudis gruhti net. Greekeri jo deenās jo wairak labbā mahzibā un spehla peneemmabs un ja ta stunda buhs nahkuże, ka Turki isniħkst, tad Greekeru walsts gan leelaka un stipra paliks. — Kà nu **Spanjereem** karjh Awrikā, un kà tur eet, to jaw fchi laikā Awises lassifuschi un wehl dabbuseet dsirdeht. Tikkai peeminnu, ka nahkosħa neddelā jaw warrejet dabbuħt virkt Aſias un Australias lantfahrti, kas tad buhs gattawa.

Italia. Us to nu wiffi Giropa skattahs, jo fchi taggad irr kà salda miħkla, kur rauga eelikta un paċċu laiku ruhġst. Bekkeri jaw krahni kurrina, gaideri fa to miħkul no abras warretu išnemt un to ar roħahm iſtaifiħt woi nu par maseem klin-gereem, jeb par leelu kliju. — Sinneet paċċhi, kas fchi laikā Italiā un Italias labbad notizzis un kà to leetu gribbedami beigt, to leelu Kongressi Parisi gribbejuschi tureħt jaunu gaddu saħloħt. Urri sinneet, ka no tam nekas ne buhs tamdeħt, ka Napoleons ar Bahwesta sanihzis taħs graħmatas labbad, ko Napoleons islaidis un kas ġalka, lai Bahwesta atdohd wiffas sawas semmies Italeecheem un lai Widdus-Italiā eetaħxa iħpaċċu walsti. Jo Napoleons ihxi ne gribb, ka Sardinjeri wiffu Widdus-Italiu pedabbu flaħt, jo tad fchi wiċċam paliku par daudis stipri kaimiñsch, kas wiċċa prahru wairi s-ħalli. Bet kàd nu wiffi Rattoli semmies un ir Sprantschu semmè par to nifik, ka Napoleons Rattolu bañnizas galwai (Bahwestam) goħdu un spehku gribb panem, turprettim at-kal Italeeħi ne attahj no sawa vadohma Sardinjerim vadohħees, tad Napoleonam nu kibbeles deesgan ar fchi leetu un nu fak pawissam zittadi darrħiħt. Ir-Enddereem atkal taħxa leelu draudisbiu un toħs wiffadi pelebbina, lai tee tam Italiā ne buħtu prettinekk, bet eet libħiż ar wiċċu, un lai ne weħle-

Eistrikerim nedis Neapeles Rehninam Bahwestam paligħi eet un Italeeħus speej ar karru, toħs weż-zu waldineekus atkal peenemt; jo tagħġid d'sird, ka Eistrikeri floppen saldatu fuhtoħt Bahwesta semmē un in Neapeles Rehninach valiġġi għibboht doħt. Tad nu turprettim eedroħ f'china Italeeħus un Sardinjeru Rehninu, lai darra fawu padohmu, un fchi deenās Sardinjeri fawu atlaxtu leelu qđur Ministeru Kawu hru atkal eezeħħi spehla, par ko wiffi Italeeħi loħti preezigi, żerredami, ka stip-rajs Kawuħi slgi ne gaidiħs, bet gan finnha tħad-darriħt, ka Sardinjeru Rehninam japeeñemmin Widdus-Italiā, kaut arri ta Kongress to wehl naw weħlejuse. Ja nu tħad notizzis, tad woi ar labbu jeb ar karru ta leeta nu ja-iseċċa libħiż gallam. Ba tam Bahwesta semmies un Venezia, tais daxx, kas Eistrikerem Italiā wehl palizzis, jo deenās jo leelaks nemeers taifħas, jo fħiee ppe laikā għibb at-swabbinatees un arri ppe Sardiniera peeteitħees. Tħad tahħadħ, ka Napoleons to ne leegħ, bet par to no Sardiniera għibb dabbuħt Sawojas un Nizzas masas semmies, kas leelu Alyu kalnōs ppe paċċeem Sprantschu roħbescheem un juhrimallas, arri għibbetu no Schweizes to dafni, kur Sprantschu wal-lodha laudis runna. Scho leetu fħinni briħdi taggad wadda un redseħs kà ees. Turprettim wezzu waldineek draugi Wlorenz atkal fħo pilfatu ar to is-beedinajuschi, ka ppe 2 Ministeru nammeem itt nif-nas bembes nometrujuschi. Kas fas-xviegħadomas ar leelu spehku un roħkejni nophostijusħas wiffas eelas glaħiżru ruħtes, durwix salauusħas un arri pahrs zilweku ewwinojusħas. Ir-oplams un grez-żiġiς dorbs, ar ko tie Italeeħus tikkoi wehl wairak ekkaitina. Tizzu, ilgi ne buħi, tad no Italias dsirdejhem leelakas leetas notiħu, jo Kawuħi slgi neerigiż jaw ne paliks. Sardinjeru Rehninach taggad flimx.

Kiħna. Kreewu Awises rakka no Sibirijs, ka tee Reħexu dumipinieki doħħaħs taggad us paċċa Rei-sera leelo pilfatu Pekingu. Ja nu wehl pawassar Endenderi un Sprantschu luuġġi un karra-speħħi no juhras pusses arri doħsees us Pekingu, tad tam gan jikkien deesgan ees, un to isdixi aħra no jawa

schdekkla. No turrenes gan nu babbusim ſawadas leetas. S-3.

Balta lapſa.

Taggad drihs buhs 18 gaddi ka trihs werflu no Baufkas noſchahwe baltu lapſu, kas, ka laudis tur iſteikuschi, jau labbu laiku wezzä pameſtä ſtegelſtrikta frahſni ſawu mittelki turrejis un no turrenes tahs mahjas wiſſapkahrt apmeklejis un pihles un ſohns bija aifneſſejis; bija tehwirsch. Kahdas neddelas febbali noſchahwe tahdu paſchu baltu lapſu, bet mahtiti, pee Gezawas, ne zik juhdus no tahs paſrechhu minnetas weetas. Nowilktas ahdas fuhtija par dahuwanu us Talgawu, kur, jebſchu galwas kaufis ne bija klah, taſchu tee gudri mahziti lungi drihs iſteize. Ka ſchahs baltas lapſas ne bija tahdas, kas ka muhſu paſhſtamas lapſas un tik ar baltu ſpalwu, ka reds daſchureis baltus ſakkuſ un baltas irbes, — bet bija itt ſawada lapſu sorte, ko fauz arri par led dus - lapſu, kam ihſtena diſintene ſeemelis pee led dus - juhras mallahn eelſch Sibirias, lihds pujs - ſallu Ramtschatku. Daſchä gadda no teek, ka zaur kahdu wainu no ſchahm lapfahm daſhas dohdahs arri jo wairak deenwischis un nomal-dahs, jebſchu ittin retti, lihds muhſu Kurſemmi. Urri, ko ſtabſtija, ne irr notizzees pirmo reiſi, un ne buhs vehdiga. Jau itt wezzas ſinnas irr par baltahm lapfahm Kurſemmē, un, man ſchkeet ka eſmu diſre-dejis no treſhas tahdas, kas kahdu gaddu rinde at-pakka noſchauta. Ja kas par tahdahm Kurſemmē woi Bidſenmē redſetahm warr wairak un itt pilni-gu ſinnu doht, lai luhdams to darra Awiſes woi grahmata, un leelas pateižibas pelniſees kas kahdu noſchautu, bet, ja tik warr buht, ar wiſſeem kau-leem un ar wiſſu meeſu un eelſchahm ſuhititu us Talgawu, Steffenhagen funga nammā preeſch to krahjumu, Muſeumu, par ko jaw ſtabſtichts Awiſes

Gudrs fungo (Steller) kas Beringa ſallā, led-dus - juhrā, pats itt ka baltu lapſu widdū kahdu laiku diſhwojis, pahr winuahm tā ſtabſta:

Winnas itt ka uſſeedehs muhſu mittekleem til-patt pa deenu ka pa valti, — un paſagge wiſſu ko

tik ween warreja aifneſt, arri tahdas leetas, kas tahm itt nekā ne warreja derreht, naſhus, nuhjas, maiſus, kurpes, ſekkes, zeppures u. w. t. Winnas ſinnaja til ne-iſprohtams gudri no muhſu proujantu traukeem dauds poſdu gruhtas flohgas nowelt, lai warretu goſtu no teem iſſagt, — ka eſahkumā nemas winnas ne warrejam turreht par tahm wainigahm. Kad kahdam lohpaim ahdu no-dihrajam, tad notifke ne reitti, ka kahdas 2 woi 3 ſchahdu lapſu noduhram ar naſcheem, tapehz ka tahs mums gribbeja to gallu iſraut no muhſu rohlahm. Ja mehs ir ittin labbi ko bijam aprakuschi un grub-tus alminus liſkuschi wiſſu, — tatschu winnas, — ka zilweki darra, — ar ſawem kameeſcheem alminus nogruhde, un teem appakſch ſpeſdamees ween-ohtrai lihdejea or wiſſu ſawu ſpehku. Ja ko glob-bajam gaisā, us ſtabbeem, winnas rakke appakſch ſtabbeem ta ka ſcheem bija jaſriht, — woi tahs uſ-fahpeleja ka kakkis, un ar netizzamu ſeelu tſchaklibu wiſſu noſweede ſenmē. Winnas gluhejia us wiſſahm muhſu darrifchanahm, un gahje mums arween lihds, lai darritum ko darridanti. Kad juhra no-gahſe pee mallas kahdu ſwehru, — baltas lapſas to aprihje pirms ne ka zilweks kahds peetappe klah, woi — neſpehdami wiſſu us reiſi apriht, tahs to wilke prohjam gabbaleem us to kaſnинu un to ap-riſke appakſch almineem, un ſkrehej ſchurp un turp lihds lamehr wehl ko warreja dabbuht. Turklaht gitas bija labbi nomohdā un raudſja woi ne naht zilweki. Ja ſchohs redſeja, tad ſaderwahs pulks lapſu kohpā un aprakke ſawu ſaipijumu ſmiltis. Nakti, kad laukā gullejam, tahs mums nowilke muhſu nafts zeppures un zindus, un aifneſchee tahs uhdru - ahdas, kas mums bija par gultham. Ja gullejam us paſcheem juhras uhdreem, ko ne zik ilgi bijam noſittuſchi, — tad lapſas appakſch mums teem iſehde to gallu un tahs eelſchas.

Kur zellā paſchi bijam apfehduschees, — winnas preeſch muhſu azzim daſchdaſchadi iſehrmojahs. Kad nogullamees, tahs muhſu apohſchnoja pee muhſu degguneem woi wehl dwafchas eelſch mums. Ne-weens arri ne drihſtejahs bes nuhjas iſeet fewis deht.

Kad nu ne deenā ne nakti tāhs muhs ne liske meerā buht, mehs gallā bijam tā fāsihwejuschees prett winnahm, ka ne ween nosittami wezzas un jaunas, bet tāhs wehl mohzijam. Taifijam bedres eesweedam galstu, un tā itt pulku nokehram dīhwas, gan balatas, gan sillas, itt kohschas. Israhwam tāhs pee winnu astahm; papreelshu kahjas tahm fadausija, woi azzis isduhre, un tad tāhs woi pakahre, woi galwas winnahm nogreese. Zittas dīhwas fwillinaja, zittahm' astes nozirte, un tad lahwe tahm eet fur paſchās gribbeja. Untatschu arri tā winnas ne liske fewi nobaidih; jo redseja dauds tāhdū, kas bes astehm un or trijahm fahjahm tikpat kā papreelshu eeksch muhsu mahjokleem mums palikke par leelu grūhtib. Schee svehri mihi sawus behrnus itt pahrleku. Dohmadami, sawu midseni pasihstamu palikuschu, tee reij prett zilveku kā tee sunni darra, — tāpehz Kreewi winnus arri nosauz: „Pēsez“ (funnihts). — un tad sawus behrnus fakampi eeksch saweem sohbeam un tohs neffs prohjam zittā weetā tohs paſlehpt. Bet gudribu mahzahs arridān. Kas weenu reiss no lāmmata iſtappis ahrā, — to ohtra reiss nelad wairs tā ne nokers.

H. R.—U.

Sluddinashanas.

No Kursemmes Kredita-beedribas waldischanas.

Pebz § 10 to Wissangstaki apstiprinatu liskumu tāhs pe Kursemmes Kredita-beedribas peederrigas krahschanas labdes, jeb Spahrkaffes, tohp tee, luxru rohfas warrbuht irraid tāhs no schihs Kredita-beedribas waldischanas isdohtas krahschanas-labdes limes jeb Spahrkaffes-Scheines, prohti:

Nr. 5294 tai 27tā Novemberi 1851 farakſita par 7 rubl. fudr. naudas us to ne-usauguschi Jahn, Laiwihses im Pehtera Ludsen eka wahrdeem, kas pee Audrawas muſchias peerakſiti;

Nr. 12036 tai 30tā Septemberi 1855 farakſita par 36 rubl. fudr. naudas us Annes Grünberga wahrdū, kas peerakſita pee Audrawas muſchias; Nr. 15539 tai 30tā Aprili 1857 farakſita par 33 rubl. fudr. naudas; un
 Nr. 15540 tai 30tā Aprili 1857 farakſita par 100 rubl. fudr. naudas us tāhs wehl ne usauguschi Lihbas Oribnberga wahrdū, kas peerakſita pee Krohna-Wirzawas;
 Nr. 18426 tai 27tā Novemberi 1858 farakſita par 8 rubl. 35 kap. fudr. naudas us tāhs wehl ne usauguschi Lihses Grohs wahrdū;
 Nr. 20950 tai 12tā Novemberi 1859 farakſita par 19 rubl. 70 kap. fudr. naudas ta wehl ne usauguschi Jakoba Meijja wahrdū, kas peerakſitihs pee Zumprawniſchias; ar scheem rakſteem usaizinati, schihs Spahrkaffes-Scheines, — no kurreahm tāhs virmas peezas ar eelaufschanehs nosagtas un no kurreahm tāhs dīwi beidamas irr istriktschias un nosudduschihs, — wisswehlaki no schihs deenas rehkinahs par gadda laiku atnest in parahdiht, ka teem tāhs pateest peederr; ja ne, tad schihs isfuddinashanas dehls un tamdehls, un tamdehls ka tāhs schinni weena gadda laiku nar peemeletas tappuschihs teem angſham peeminneteem zilwekeem (kurreem schihs Spahrkaffes-Scheines ihſti peederr), to nosudduschihs un pehz liskumeem wairs nederrigu Spahrkaffes-Scheine weetā, farakſihs un eedohs ja uas Spahrkaffes-Scheines, kas tad weenwenigī buhs derrigas. 2

Zelgawā tānni 22tā Dezemberi 1859.

(Nr. 300.)

No Krohna Behrmuischias pagasta teefas tohp wissitee, kam sahdas taisnas parradu prassishanas, no tāhs alstahtas mantas ta nomiruscha Schibbesmuſchias Dimsu ſaimneeka, Kristapa Jaunfohna buhtu, usaizinati, wisswehlaki lihds 17 to Merzi f. g. ſchit peeteilees, jo wehlaki wairs neweennu ne flausihs. Bes tam arri tohp tee, kas tam nomiruscham ſaimneekam fo parradu buhtu palikuschi, usfubbinati, lihds to peeminnetu terminu ſchē usdohtees, ja tee ne gribb pehz liskumeem dubbultu ſtrahpi makfaht. 3

Sihpelē tai 19tā Janwari 1860.

(Nr. 309.)

J. Green, peefchdetajſ. G. Kleeberg, teef. ſtrihw.

Brihwo driskeht.

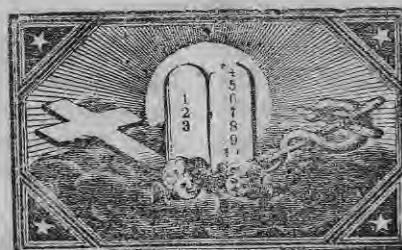
No juhmallas-gubernements augtas waldischanas pusses: Collegienrath G. Blaefs, Jensor. Zelgawā, tai 25. Januar 1860.

No. 10.

Awischu

Basnizas

Nr. 4.

peeliffums.

finnas.

1860.

Tannas finnas.

Aursemme. Misputtes pils un Gewadas pagastā 1855tā gaddā tappe skohlas nams buhwehts, un schinnis gaddōs zaur mihligeem fungem arweenu wehl labbaki eeriktehts. Zeenigs kungslikke derrigas skohlas galduš un arri mahzibas krehflu taisht, schinkoja brangu seenas pulksteni un aisslehdsmu skappi, kur skohlas-leetas teek glabbatas; arri latru gaddu teek no pagasta lahdes aisdohti 10 rubeli preefsch skohlas grahmatahm un tahyelihm. Scho isgahjusche waffaru muhsu zeenigs Barona kungs no tahlahm sweschahm semehm mahjās pahrnahzis, mums leelu preeku padarrija, muhsu skohlu apschlinkodams ar brangahm fmukkahm ehrgeliehm, ko Sakschu semme, Drehdenes pilfata virgis, kas gauscham mihligu skannu isdohd, un lihds 100 rubeteem makfa. Tahs taisitas bes stabbulehm, us stiprahm tehrauda pedderehm, pezzi oktawi ar trihs registreeem un diwi paminnahm, kas tam sphehletajam pascham jaminn. Stipruma tahm irr deesgan jo kaut 80 skohlas behrni dseed, tad wehl ehrgetu skanna ittin skaidri dsirdama. Leels preeks bija wisseem behneem un wezzakeem, un arri dauds sifsnigas pateikshanas, zeenigam dsimts-kungam tappe dohtas. Muhsu laudim sawam zeenigam kungam pateesi dauds pateizibas jadohd, ka winneem ne weens graffis naw ja-isdohd preefsch sawu behrnu skohlu. To lai Deews winneem baggati atmaka.

L. Siele,
vagata skohmeisters.

No Baskas. Pirmā svehtdeenaā pehz swaigsnes deenas diwi Pamuschas muischas meitas pawaddija us dußas weetu, kas ar ahtru nahvi tā bij aissgahjusches. Peekta Janvara walkarā, 4 meitas ihpaschā istabā dīshwodamas iskurrinajusches krahsni un to par dauds agri aistaishusches noleekahs

gulleht; pa tam bij sakrahjuschees nelabbi twaiki istabā, un schihs aismiggusches no tam nogihbst. Bulksten desmitōs gahje diwi wihi — itt kā no Deewa suhtiti tahs isglahbt — tai mitu istabā; bet tikkō winni durvis atwerr, tē teem ugguns apdseest un wiani dsird tahs gulletajas funkstam un waidam. Arri scheem ta dwanna galwu tā apnemm, ka ne warr wairs ilgaki tā istabā palist. Nu sapratte ka naw wairs labbi un skrehje tubdal pee zeen, funga. Azzumirkli zeen, kungs un wissi muischas laudis fasrehje un eenesse tahs meitas zittā skaidra istabā; bet weena jau bij pagallam. Gan bēse, gan rihweja wehl ir scho ar finegu un masgaja ar ettiki, kā tahs zittas, bet neko ne palihdseja. Arri tappe pehz prahliga daktera suhtiks, bet ir schis to noslaphpuschu apraudsijis sagzija, effoht jau pawissam nomirrusi, un nu tahs trihs raudsija wehl glahbt. Divas drīhs atspirge, bet trescha palikke arween wahjaka, un beidsoht isdsisse. Pamuschas zeen, kungs lohti noschelodams, tahs pawaddija ar peenahlamu gohdu us kapsehtu. Lai nu Deews irr schehligs winau dwehselehm, kas alegahje Deewa preefschā zaur nesapraschanu; bet mehs warram mahzitees, zilc lee dseesmas wahedi patteesi falka: „Schodeen tu esfi stiprs un spirgts, Mirrona schkirstā riht' eelikts; Kaut saltojs gan kā pukku-lauks Drīhs prohjam braukf.“ (Wezz. dīgr. 478, 6 persch.).

J. R.

Kahdas finnas teem mihleem tautas
un tizzibas brahleem par Tehrvatas
Latweeschu Uttera drandsi.

(Skattes Nr. 3).

Stahstisim arri, kā eet ar garrigu buhschanu muhsu starpa. Par sanahfschanahm Deewa nammā jau

effam stahstijuschi. Nu jaw lehti saprohtama leeta, ka ar to ne warr peetikt, kad draudse ik ohtrâ svehtdeenâ Deewa nammâ sapulzejahs. Daschi irr, kam garrisga sapraschana wehl wahja, un pawissam behrnu pulzinsch zaur sawadu darboschanu pee Deewa wahrdu sapraschanas jawedd; turklaht wehl ja-apdohma, ka daschi Latweschu behrni, kas Tsgauku un Wahzu behrnu starpâ usauguschi, drihs tehwi wallodu warr aismirst. Tadeht tikkab leelec ka pawissam masee ikneddekas kahdâ deenâ pee mahzitaja sapulzejahs. Mahzitajis winnus klausina un mahza Deewa wahrdos, katkismus mahzibâ, Bih-beles stahstos, Bihbeli lassift un dseedah. Tahda mahzischananahs lohti svehtiga rahdiujees, behrni zaur to peenemmahs Deewa wahrdu sapraschana, un tehwi un mahtes zaur to paschi atkal mahzahs, ka tohs masus buhs mahziht, kas wehl mahzâs. Us semmehm tahda eetaisjchana gruhtaki eetaisjht, jo semmes kaudis pahrleeku tahlî no mahzitaja un basnizas dshwo, ta ka dascham 10—30 werstu semmes buhru jastaiga, un ja arri sanahktu, tad tomeht til dauds behrnu buhru, ka ween a zilweka spehks tohs wijs ne warretu winneht. Tadeht daschâs Latweschu draudses tahda teizoma eetaisjchana, ka draudse eeksch daskalm eedallita un fohlmeisteri, kas us to eezelti, no weetas us weetu eet behrnus mahziht. Kaut jel atsichtu, kahda leela svehtiba zaur to leeleem un maseem nah! Jo zittu grunti neweens ne warr likt par to, kas irr likt, (kas irr Jesus tas Kristus). Arri mehs draudses grahmatas few effam eegahdajuschees, lai buhru draudses lohzelkeem brihwstundâs derrigs laika-laweklis, kas derrigs prahru zillahrt un sapraschana wairoht. To tahdâ wihsé effam eefahkuschi: Ratram draudses lohzelklam, kas grahmatas gribb nemt lassift, bij jamakja 8 lihds 10 kap. sudr. us mehnescia. Kad nu kahds pulzinsch lassitaju bija pemeldejuschees, tad derrigas Latweschu grahmatas no Nibgas un Selgawas few lissam atnëst un tahs ar lassitaju naudu drihs aismalkajam, bes ka kahdam buhru gruhti nahzees mafsaht, jo 8 lihds 10 kap. par mehnesi latrs weegli warr pafveht un ar laiku tapat kahdi rubeki salaffahs. Gan nu schahdas grahmatas ne peederr schim woi tam bet tahs irr draudses manta. Par to nelas, latrs kas gribb,

tahs warr dabbuht lassift, — un ja kats lassitajis pats tik dauds grahmatas gribbetu nopirktees, kur tik dauds naudas nemtu. Buhtu gan wehrtas, kad us semmehm arri to isprohwetu,* jo leela svehtiba no ta isang; daschs valiktu ar gohdu mahjâs sawu grahmatu par svehtdeenas jeb darba deenas mafkarreem lassidams, un no ta dauds wairak garrisus auglus few emanototu, ne ka kad winjch frohgâ eet, tur sliktus wahrdus dsied un sawu kapeiku istehre. Us semmehm arri weeglaki buhtu tahdu darbu usnemtees, tapehz ka tur wairak lassitaju un zaur to wairak naudas eenahktu. Gan tad pašham mahzitajam buhru jayanemmahs labbas, derrigas un wesseligas grahmatas lassitajem fogahdah, jo tapat ka wijs naw selts kas spiht, tapat wijs naw pateesiba un naw wesseligs, kas grahmatas drikshts. Dauds tahdu grahmatu Deewamschel atrohdahs no kurreem jaſafka: labbaki buhtu, ka tahdas muhšham ne buhtu nei farakstitas, nei drikshtas. Kaut tapehz jel daschi grahmatu rakstitaji, kas leelabs leelec grahmatu rakstitaji buht, apdohmatu, ka kats, kas kahdu laizinu skohlâ mahzijees bohlstabus sveest, wehl wijs us to naw derrigs, grahmatu rakstift, kas wesseliga lassift. — un kaut schee tahdi pee firds nemtu, ka zaur schahdahm grahmatahm apgrehkojahs pee faveem pascheem tau-tas brahleem.

Tahdâ wihsé mehs tad nu jums, mihshee tautas un tizzibas brahki, effam iſtahstijuschi, ka muhsu Tehrpatas Latweschu draudse scheit salassijuschees un ka tai eet eeksch laizigas un garrisas dshwoschana. Mehs jums to effam iſtahstijuschi, tapehz ka zeram, jums patiksees dsirdeht, ka juhsu tautas un tizzibas brahleem tahkumâ eet, un arri effam iſtahstijuschi tadeht, ka muhsu firds us to nessahs, jums to iſtahstift, jo mehs effam weena meeja eeksch ta Kunga. Tad nu luhdseet par mums Deewu, lai winna schehlastiba ne buhtu weltiga pee mums parahdijuschees, bet lai ta buhtu augliga us to, muhsu tizzibu, mihsstibu un zerribu wairoht un spehzinah. Arri mehs par jums tapat gribbani Deewu luhgt. Ta tad mehs buhsim weena meeja

*) Selgawâ Awisbu nammâ un daschâ draudse tâvat ja v etai-
fibis un eet labbi. Kas tabdu grahmatu frâtkuna gribb dab-
buhrt, lai tamdeht raksta us Selgawu Aw. nommu. — 3.

un weens gars, lihds weenā pulkā dseedam mehs: Tas Kungs irr swehts, swehts, iwehts irr Deewā un redsam winaq waidstau tur debbesis ar lihḡmibū.

D s i r n e,
Tehrpatas Latweeschu drudz. mahzitaja.

Jaunas grahmatas.

1) „**Septini maires kurwji**,“ kas nelad now istukschojami. No M. Rafting. Rihgā. 1859, drikketi un gabbujami pee bilshu un grahmatu drikketaja Ernst Plates, 14 puiss-lappas. Maksa 5 kap.

Schinnis lappinās M. Rafting sakka: „tee 7 kurwji ar atlakkishahm druskahm kas palikkuschi, kad tas Kungs tuknesi tohs 4000 brihnischki pachdinajis, lai irr preeksj mahjas-tehwem un mahjas mahtehm kā 7 ne-issmellami barribas un usturreschanas awoschi. Winnus fousz: 1) Deewa wahrdū mihtoschanu, 2) tizzibu, 3) lubḡschānu un pateizibu, 4) uszihtigu strahdašchanu un pateizibu, 5) schehlastibu, 6) peetizzibu un 7) pataupišchanu. Lai schohs usnemim sawās mahjās, tad nelas ne truhkschoht.“ To plashoki iestahsta tais lappinās un isdohd kahdas mahzibas par to. Weetahm drukka un wallodā missijes.

2) „**Swehtdeenas swehtiba un swehtdeenas grehti**.“ Işhetri spreddiki pehz Ahlfelda Wahzu spreddikeem farakstī no mahzitaja Andr. Schulmann. Rihgā drikketi pee bilshu un grahmatu drikketaja Ernst Plates 1859. 60 puiss-lappas. Maksa 20 kap. fudr.

Ahlfelda, tahda teizama Deewa wahrdā flud-dinataja wahrdas jaw par to galwo, ka schee spreddiki labbi, kristigi, weegli prohtami un spehzigi paslubbina swehti deenu swehti un augligi pawad-dih un no swehtas deenas saimojschanas stipri pa-sargatees. Schulmann a mahzitajs, Latweeschu wallodas finnatajs, kuru wahrdū arri jaw finna-feet no tāhm derrigahm 4 grahmatinahm ar bidehm, ar to wirstärku „Pasaule“ (kas par 20 kapeikeem ikkatrā grahmatu bohē dabbujamas), — schohs 4 spreddikus par ta Kunga sw. deenu, labbi un skaidrā wallodā Latweescheem pahrtaijīs, ka ar

preeku effam lassijuschi. Pirmais spreddikis par 2 Mohs. gr. 20, 9—11 sakka: **Swehtdeena irr Deewa swehtibas deena**, kur us to jadsennahs, fa 1) sawu garrigu dīshwi veflohypjam, 2) arween jo wairak par derrigeem Kristus lohzelklem paleekam un 3) us to nahkamu debbesu duffeschanas deenu fataisamees. O htrais spreddikis mahza Par tahdeem darbeem, ar ko swehtdeenu hanemmam un rahda 1) kahdi irr schee darbi, 2) kā Deewa tahdus darbus sohda, un 3) kā lai no winneem is-fargamees. Trefchais spreddikis runna par to, kā mehs arridsan bes swehtdeenas strahda-schanas sawu swehtdeenu warram sagahniht, 1) zaur slinkumu un suhtribu, 2) zaur nepareisu Deewa kalposchanu un 3) ja pasaules grehjigem preekeem kalpojam. Zettortais spreddikis mahza, kā lai sawu swehtdeenu swehtijam. Mumus buhs 1) Deewam kalspoht dohmas, wahrdōs un darbōs, zauru swehtdeenu, bet 2) arridsan brah-keem un tuwakeem kalspoht ar mihlestibū un lehn-prahtribu, un ka mehs 3) tikkai zaur tahdu swehtdeenas swehtischanu to ihsteni swehtdeenas swehtibū eeguhstam. — Lasseet nu paschi schohs Deewa wahrdus ar tizzigu un paklausigu firdi, un darrait uslizzigi pehz schahm swehtahm mahzibahm, tad swehti augki no tam pateesi jums isangs un ta swehtiba jums zeljees, ko schi grahmata pee wisseemi gribb isaudsinaht. Pateizam zeen. rakstitajam par scho grahmatu.

R. Schulz,
Latv. draugu beedribas wahrdā.

Par tehwu-semmes wezzeem laikeem.

Adelberts, Brunus. (Brno). Boleslawas tas droh-schais un wezzu Bruhschu augsts preesteris.

Zerredams ka lassitajeem par leelu preeku buhs, kad arri kahdas finnas par sawu mihiu tehwu-sem-mi. Widsemmi, lassicht dabbuhhs, es esmu nodohma-jis ar Deewa paligu muhsu Alwischu lappas kahdas ihfas finnas par scho semmi doht, no pat pirmeem laikeem lihds muhsu deenahm. Sinnas par mihiu tehwu-semmi lassicht, mumus leelsaku preeku firdi dohs, neka daschais zittas finnas. Bet lai nu mehs tohs stahstus par Widsemmi itt skaidri sapraast warretum, tad lai papreksj us Bruhschu semmi no-eetam un

lai flattam, ka tad pa scho semmi desmitā gaddus
 fāmteni irr gahjīs. No Pohlu semmes, kas jau
 tannā laikā vee kristigas tizzibas bij atgreesta, is-
 gahje tas Wirs-biskaps Adelberts ar fahdeem bee-
 dreem us Bruhſchu semmi, gribbedams Bruhſcheem
 kristigu tizzibu mahzibt. Kad winsch no Danzigas
 pilſehtas isbrauzis Pregeles uppes gallā bij eebrau-
 zis un ſchē Bruhſcheem kristigu tizzibu gribbeja mah-
 zibt, apſweizinaja Bruhſchi winnu ar leelahn nūh-
 jahm, ta us winnu fazzidami: „Pateiz jau par
 to, ka tu no ſchahs weetas dſihwōs aiseij. Muhs
 un wiffu ſcho walstu, kurras eefahkumā mehs dſih-
 wojsam, walda til weens likkums un weena dſihwes
 eraſcha. Bet tu, kas tu mumis zittu likkumu
 gribbi doht, atrohdi rihtu ſawu nahwi, ja tu ſcho
 naakti ne aiseij.“ Tahdus wahrdus dſirdejīs,
 Adelberts gan greeschs atpakkat, bet pehz ihsu laiku
 atkal zittā meetā pee mallas nahze. Taggad winsch
 bij tahdā meschā eeklūs, ko Bruhſchi par fwehtu
 turreja un kurrā neweens nefswehtais un fweschais
 ne drifkſteja ee-eet. Tikklyds ka preesteri winnu tur
 pamannijsa, uſkritte tee winnam un 23ſchā Aprilī
 997tā gaddā to ſawem elka-deeweem par gohdu no-
 fahwe. Erzogs Boleslawī no Pohlu semmes wiana
 lihki par leelu naudu no Bruhſcheem nopirkē un
 lihki wiunu Gneſenes pils-baſnīzā paglabbah, kur
 tas Rattokeem brihnuma darbus effoh darrijsiſ un
 kamdeht tee wiunu fauz par fwehtu Adelbertu.

Weenpazmit gaddus wehlak ſtaigajā Brunus to
 paschu zellu, kurrū Adelberts papreeksch bij gahjīs,
 un lihds ar 18 beedreem tahdu paschu gallu dabbujā
 fahdu Adelberts bij dabbujis. Arijdsan winna lih-
 kis no Bruhſcheem lihki atpirkts, bet taggad Bo-
 leslawī arri apnehmahs leelu karru ar Bruhſcheem

west. 1015tā gaddā uſbrukke Boleslawī ar warren
 leelu karra-ſpeku Bruhſchu ſemmei, uſwinneja
 Bruhſchus un winaus ſpede vee kristigas tizzibas
 un wiinneem uſlikke daschadas dohſchanas un mak-
 ſchanas. Winsch arri lihki winnu wiſſſwehtaku
 elka-deewa weetu Romowi fadedſinah un to fwehtu
 ohjolu, vee furra tahs fwehtas elka-deewu bilden
 bij veekahrtas, winsch pawehleja nozirst. Tannī
 wiſſſwehtakā weetā Romowē dſihwoja pats ang-
 staſis preesteris, kurrū par Kriw u ſauze. Schis
 Kriw bij tāpat waldineeks par garrigahm ka laizi-
 gahm leetahm; winsch ween bij tas, kam bij warra
 un ſpehks bauflus un likkumus doht wiffai tautai. X
 Par ſcho augſtu preesteri kahds vihrs ta rakſta:
 „Wezzu Bruhſchu widdū atraddahs weena weeta,
 kurreu Romowē ſauze, un kür weens Kriwe mah-
 joja, ko wezzi Bruhſchi tāpat gohdaja ka muhſu
 laikos Rattoki ſawu Bahwestu gohda. Winna
 gohds un ſpehks bij til leels, ka wiffa ſemme ne-
 ween wiunu paschu, bet arri wiunu kalpus, kurrus
 tas iſſuhtija, bihajahs.“ Bet no ta laikā, kad
 Boleslawī Bruhſchu ſemmi bij uſwarrejīs, bij Ro-rei-
 mowes ſpehks pagallam un Kriwes gohds un warrarig
 bij ſuddufi. Gan mehs wehl zittā mallās ſchinniſſ
 ſemme tahdas fwehtas weetas un tahdus augſtus ſch
 preesterus atrohdam, bet ſcheem wairſ ne bij tāpe
 warra, tas ſpehks un gohds, kas teem pirmeeſ ſ
 bijis. (Turplikam wairſ.)

K. II.

Sluddinaſchana.

Schlaghnes muſchā warr dabbuh t pirk ſ
 wesumeem labbas preeschn ſlaides. 1dsi

Brih w driſſe h t.

No juhmallas-gubernements augſtas walſchanas puſſes: Collegienrath G. Blaese, Senator. Zelgawā, ta 16. Februar 1860.

A w i s c h u

peelikkums.

Missiones

Nr. 3. 4.

fi n n a s.

1 8 6 0 .

XXXV. Par Deewa walstibū paganu starpā.

9. Zeilones - falla.

(3)

Abal. 3. 14. Ta semme taps peepildita, ta ta ta Kunga gohdibū atshīt, it kā uhdens to juhras dibbeni apslahj.

Schi ta Kunga apfohlischana, ko mehs schihks lo-reises stahsteem preefschā leekam, tik leela, tik swarrariga, ka zilwekam, kam stipras tizzibas naw, gan insirr par ko fawu galwinu krattiht. Jozik tad libdsus schim no wisseem zilwekeem, kas paaulē dñshwo, ta preefistigas tizzibas un ta dñshwa Deewa atshīschademnas peewesti, un zik tad arri no scheem kristiteem to Kungu gohdibū pateesi atfinnuschi. Woi tu mihlaik laffitajs to atfinnis? Lai Deews dohd! Bet teesham truhkst, wehl dauds truhkst, ka schi apfohlischana buhtu peepildita. Nu tawai mastizzi-bai tee missiones stahsti nahk palihgā, kad tee tew parahda, ka arri tahdās mallās, kur agrak ne tam 1 dñshwam Deewam, bet teem mehmeem elkeem gohdu dewe, un jo deenas wairak schee krichti krichti un suhd, un Winnam, kam ween wiss gohds nahkahs, gohdu dohd. Par Zeilones fallu, par ko jaw isgahjuschu reisi stahstijam, arri schoreis wehl gribbam rahdiht, ka to ihstenu Deewa luhdseju pulks wairojahs.

Winnu reisi stahstijam par Metodistu missionaru darbu, zik precigi tas weetu weetahm weizahs; arri schoreis wehl par teem pascheem missionareem gribbu ko peeminneht. Juhs peeminnefeet, ka es jums stahstiju, ka no pascheem virmeem Zeilones dñshwotajeem teem Widdus - taudim mas pulks til-

kai atlizzees. Tee irr taudis, kas yehdigā tumfibā un paganu negantibā dñshwo. Pee winneem ta mohde, ka winni saweem eenaidneekem galwu no-greesch un to par uswarrefchanas sihmi glabba fawās mahjās. Neweenam jaunam zilwekam irr brihw prezzeetees, ja winsch ne warr parahdiht kahdas zilweku galwas par sihmi, ka winsch duhfchigs un labs kareotajš, un neweenas mahjās ne turr par pilnigahm, kur naw kahdas zilweku galwas pakahetas. No kahda wirsneeka pee scheem taudim stahsta, ka ar leelu preeku effoht redsejis, kad tee nabbadini, ko pee nahwes bij pasuddinajis, no elewanta kahjahn tappe famihditi. Tas pats weenu kalpa-seewinu, kas bij apsuhsdeta, ka effoht gribbejusi winnu nonahweht, ar bresmigahm moh-kahm peespeede, ka patte sawus abbus meefigus dehlus leelā meeseri eelikke un fastampeja; kad ta nelaimiga mahte scho negantu darbu bij padarrijusi, tod winnai paschali lohzelki pehz lohzelka nokappaja, famehr fawu garru ielaide. Arri par tahdeem ne-ganteem taudim kristiga mihlestiba irr apschehlojufsees un tee paschi Metodistu missionari gaxr winneem irr puhlejusches, un ne pawelti. Jo no 1840ta gadda schee pagani, eepreefschā schurp turp blandidamees, fahluschi meestōs kohpā dñshwoht, un jaw trihs tahdu irr, kur kohpā 400 un wairak dwehsfelu, kas kristiti taudis. Tur skohlas un masas basniginas, un jebeschu pee jitteem wehl mas kristigas atshīschanas un gohdigas buhschanas, tomehr winni atmettuschi sawus beskaunigus dantschus, ar furxreem winni sawus dwehelsus zeenija, un jo deenas wairak taisahs ta Kunga wahrdus peenent.

1816ta gadda arri no Amerikas Ewangeliu-ma mahzitaji atnahze, kas wissuwairak pa Zeilones

seemela pufi ušmettahs, tur kur tee Tamulee-
ſchi diſhwo, t. i. tee laudis kas no Preſch-Indias ſchurp pahrzehluſchees. Schee miſſionari ee-
taifijahs leela Jawnapatnamas pilſata, kas la-
dā masā fallinā uſzelta. Bet no eefahluma ſchein
uſtizigeme Deewa falpeem gruhti bij jazibniyahs ne
ween ar paſcheem paganeem, bet arri ar Enlenderu
waldinekeem; tee pagani wehl tumſhi un bes fa-
prachanas ne gribbeja no kriſtigas tizzibas neko ne
diſredht, tadeht tee miſſionari zittu neko ne warreja
darriht, ka tikkai ſkohlas eezelt, ihpaſchi tahdos,
kurraſ tee ſkohlas behrni ar paſcheem miſſionareem
pahrtiſchanu dabbuja; arri masas meitinas tee miſ-
ſionari daudis peenehme un tahs auſdinaja un eerad-
dinaja pee wiſſadeem ſeeveeſchu darbeem. Tee En-
lenderu waldineeki no 1820 lihds 1832. gaddam
teem Amerikas miſſionareem pañiffam leedje jaunā
miſſiones nammus zelt. Tomehr par ſcho gruhtu
laiku ſhee miſſionari arri dabbuja redſeht ta Kunga
ſwehtibu pee ſawa darba; winni lihds 90 ſkohlas
eetaiſia un ne-iſſkaiteht leelu pulku masu grahmati-
nu druklaja un pa laudim iſdallija. Schahs
grahmatinas un tāpat arri ſwehtigas ſarumashanas
un pamahziſhanas par mahzahn un baſnizu
ar laiku ſwehtus augtus neſſe paganu ſirdis. Par
ſihni, ka Ewangeliua ſpehks arri paganu behr-
nu ſirdis pahrnem, jums gribbu te preeſchā zelt
grahmatu, ko kahda meitene, ta wezzaka ſtarb zit-
teem ſkohlas behrueem, rafſtijufe. „Preeſch gad-
da atpafkal mehs meitas ſawā ſtarbā apneymu-
ſchahs, iſkra ſhahdeenas walkara ſanahkt lohpā,
Deewu peefaukt un ihpaſchi par muhsu wezzakeem
luhgtees. Tadā ſa-eefhanā jaw diwi wei trihs
meitas bij Deewu peeluhguſhas un nupat gribbejam
ſchirtees, lad wehl weena meita eefahze Deewu
luhgt, un to darrija ar tik ſirnigeem un miſſleem
wahrdeem, itt ka lahdas behrns no ſawem wezzakeem
deefiun lahdū brangu leetu iſlubdahs, ka
mums wiſſahm zittahm aſ ſeelas ſirds pakufina-
ſhanas affaras no azim birre, jo mehs atſinam
wiſſus ſawus grehkus uſrahditus un ka preeſch az-
im zeltus. Pehz tam mehs zittas leelakas meitas
muhsu widdi, kas wehl ta Poſtitaja miheſtibū ne
bij lahgā ſajuttuſhas pee ſawahm ſirdim, gribbe-
jam pahleeginaht un pee grehku aſgrefshanas peewet,

bet mehs te dabbujam atſiht, ka kas zittam grehkus
gribb eerahdiht, tam paſreſchhu paſcham ſawus
grehkus buhs atſiht, un ta nu zits zittam ſawus
grehkus fuhdſejam un ar affarahm ſchkihramees.“

(Turplikam wairaf.) Gr.

Mihli tizzibas beedri!

Meers lai irr arri ſchinni jaunā gaddā ar wiſſeem,
kas to Kungu Kriſtu miſle un kas no ſirds wehlahs
ka winna walſtiba nahktu pee mums un pee teem
nabbageem paganeem, kas wehl nahwes ehnas eelei-
jā ſtiga. Ar tahdu wehleſhanu es nu atkal tai-
ſohs jums finnu par to doht, ka tas Kungs pa-
gahjuſchā 1859tā gaddā muhsu miſtahm Widſem-
mes draudſehm palihdeſejis to ſwehtu Miſſiones dar-
bu iſdarrhiht.

Treſchdeenā pehz waſſaras ſwehtkeem 3ſchā Juni
1859tā gaddā Wahzſemme, Leipzigas pilſata ſa-
nahze no wiſſahm draudſehm, kas ween pee muhsu
Miſſiones ſeebeedrojuſchahs, mahzitaji un zitti
Kriſtus miſtahm, tohs iſgadda leelus miſſiones
ſwehtkus ſwehtihit un luhgſhanas un padohmu par
to turreht, ka ſchis ſwehts darbs joprohjam aug-
liji ſchirktohs. Tur arri no muhsu puſſes diwi
mahzitaji, weens no Tehrpates, ohts no Behter-
burgas bija aibraukuschi. ſwehtku ſpreddiki ſcho
reißi wiſſas muhsu Miſſiones preeſchnecks. Super-
denta tehwis Harlejs no Baijeru ſemmes ſazzija.
Itt ſkaidri un ſwehtigis wiſſahm rahdija ka ta Kunga
lihdsiba Matt. 13, 33 zur Miſſiones darbu pee-
vildotees. Tas Kungs ſafka: „Ta debbesu wal-
ſtiba irr lihdsa raugam, ko weena ſeewa neh-
muſi, ſajauze ſtarb trim puhreem miſtu, tee-
kams wiſſ ſaruſge.“ Kas irr tas raugs? Kas
zits ka pats tas Kungs Jesu. Wiſſahm irr tas
Deewa raugs, kas muhsu meesās naheis un tadā
miſtahm ſeemihzihts, kas grehku un negantibas pilna,
ka Lutters ſafka. Wiſſahm jau arri irr tas A un
tas O, tahs debbesu walſtibas eefahkums un bei-
giums, jeb ar wahrdu ſazzicht: Jesu irr ta debbesu
walſtiba. Jo eekſch Jesu Deewa ar zilweku ſa-ee-
tahs, eekſch Jesu Deewa ſchelastiba to grehziueku
noſeefibū ayklahj un kur ta noteek, tur irr ta
debbesu walſtiba. Tadeht Jesu ta debbesu wal-
ſtiba un tas raugs, kas ſeewai jaſfajauz ſtarb mil-

teem. Bet kas ta seewa? Ta seewa irr wissa Kristus draudse, jeb arri ikweena dwehsele, kas labprahf wehlahs ka ta debbesu walstiba nahktu un pehz tahs dsennahs. Mehs effam ta seewa, kas sawas luhgschanas un artawas Missiones darbam nowehlam, jeb tee Missionari, kas muhsu weetä strahda. Bet mehs ar jawahm netihrahm rohkgam tohs mistus falehssim ween, ja mums rauga naw. Tadeht nemmeet wehrä, mihtas dwehseles, ka tam Missiones darbam buhs pee mums pa scheem fahltrees zaur to, ka mehs to raugu, Jesu, ar tizzibas rohlahm sanemman. Un kahdi tad pehdigi tee milti? Ak mihsli, tee irr tee nabbagi pagani. Kä milti puhrä, kä pelni krabhsu, kä puttefli us zelta, ta winni pa dauds miljoneem pa saulé gust. Un itt kä milteem, pelneem un puttekleem pastahwigas weetas naw, bet ifkatrs wehjisch tohs isputte, leesmas tohs dsenn un kahjas tohs saminn, tapat arri scheem nabbageem meera naw, jo Satans tohs dsenn, dedsina un ar kahjahm mihi. Un tomehr tee pagani naw pelneem un puttekleem lihds radditi, kam leefmas un appakisch kahjahm jagull, bet pats tas Kungs tohs libdsina milteem, ko winsch dahrgi pirzis, lai tee Deewam par maishem paliku. Nu tad mihsli, mihsifim, raudsefim, zepfim schohs mistus, jo tas Kungs mubs irr isredsejees par erohtscheem pee scho pasudduschu isglaahbschanas. Mihsifim tohs ar sawahm tizzibas luhgschanahm un mihestibas dahwanahm. Raudsefim tohs ar to Ewangeliumu no ta frustä fista. Zepfim tohs fw. garra ohgäes. Ak deena svehta un teizama, kad tee nabbagi assins dsehraju pagani sawus assins erohtschus vahrkass par meera erohtscheem, sawus schkepus un sohbinus par arkleem un frusteam, ko pee kappeem sprausch; kad paganu wihti sawu gohdu woirs ne mekle mauzibä un dsehrumä, bet pee ta Kunga; kad seewas un behrni wairs ne dñshwo plikki, no suhdeem un utchém fa-chisti kä lohpi, bet staiga schkifstili pee meesahm un dwehselehm! Bet deena wehl svehtaka un ne-isteizama, kad wissas pasudduschas ziltis preefch ta gohda krehsla buhs sawestas, kur tas sehdehs, kam azzis kä uggunsleefmas, bet fids kä jehram, un winna salda balsas mums atskannehs fazzidoma: Ko juhs weenam no scheem wissu-mahakeem darrijuschi, to juhs man

darrijuschi! (Matt. 25, 40). Schahs deenas labbad lai nepekuystam strahdah, samehr wehl deena irr. Amen.

Gohds un pateikschana tam Kungam, kas arri pagahjuschä gaddä muhsu Widsemmes draudsehm naw kahvis bes darba tigü stahweht, bet tahm fildas firdas un tschaklas rohkas dewis, ta kä wissi 8 Widsemmes aprinki wairak mihestibas dahwanas samettuschi ne kä teem 1858tä gaddä bija.

Nihgas aprink.	17 drauds.	samette	271	rbl.	35	f.
Walmeeras apr.	13 drauds.	"	451	"	—	f.
Zehsu aprinka	17 drauds.	"	441	"	72	f.
Walkas apr.	12 drauds.	"	292	"	45	f.
Tehrpatas apr.	7 drauds.	"	320	"	—	f.
Werrawas apr.	18 drauds.	"	448	"	61	f.
Pehrnavas apr.	9 drauds.	"	144	"	5	f.
Willendes apr.	9 drauds.	"	380	"	50	f.

Kohpä: 2749 rbl. 68 f.

Kä juhs redseet schinni skaitla Nihgas un Tehrpatas pilsatneeku dahwanas naw pessaititas, jo tahs mums scho reissi naw usdohtas, un tomehr bes scheem 1859tä gaddä 20 rubt. wairak eenahkuschi, neka 1858tä gaddä ar winneem kohpä bija. Bes scheem 2749 rubt. 68 kap., kas preefch muhsu Ostindias Missiones, pee kurras wissas Widsemmes draudses preebeedrojuschihs, samesti, wehl no mihestibas dohti: preefch ta pehrnuaja gadda peeminenta Missionara Hahna, kas dsimts Widsemneeks Amerikas semme strahda: 143 rubt. 55 kap. fudr.; preefch Herrmannsburgas 110 rubt. 50 kap. fudr.; preefch Baseles 98 rubt. f. Pawissam preefch Missiones bes Nihgas un Tehrpatas 3101 rubt. 73 kap. samesti, un kad jadohma, ka no Nihgas un Tehrpatas scho reissi laikam arr masak ne buhs bijis, ne kä 1858tä gaddä, tad gau warram no wehrteht, ka no muhsu Widsemmes lihds 3600 rubt. fudr. 1859tä gaddä buhs aigahjuschi tam Kungam paganu firdas zellu taisbt, un paganu firdas winnam peewest. Ja nu kahds juhsu starpä dohmatu, to padarra tee labbi un augligi gaddi, tad es tahdam atbildetu: ne, bet to padarra tas Kungs Jesu zaur sawu svehtu garru. Augligi gaddi tifpat Deewam kä wellam falpo. Jo tee vilda flehis, schkirstus un makkus tikpat basnizahm un flob-

Lahm, nabbageem un paganeem — kā arri krohgeem
 drehbju lepnibai un wiltibai par labbu. Ak mihti,
 daschu labbu gräfli, ko Deews schinnis pehdigōs
 gaddōs dascham labbam tehwam labbā rohkā eedewe
 fazzidams: wedd tawu dehlinu skohlā, jeb apscheh-
 lojes par paganeem, wels panchme un kreisā rohkā
 eelizzis, fazzijs: nodseri krohgā, jeb istehre kahrumā.
 Peeminneet, ko Salamans fakku (Sak. w. 30, 9): kā
 es pee-chdis tewis ne aiseledsu un fakku: kas irr tas
 Kungs? Tadehl es fakku: tas Kungs Jesus to pa-
 darra ka muhsu laikōs tee laudis pee winna walsti-
 bas wairoshanas wairak peepalihds nekā muhsu
 tehwu laik's. Un kapehz tā? Tapehz kā ta pastara
 deena jo tuwu klaht nahkuši un winna schehliga
 firds par to gauschi ruhpejahs, kā wiisch sawus
 laudis ne atrastu meegā bet nomohdā. Tadehl
 wiisch sawu svehtu garru zeechaki pefsuhtha wif-
 feem mahzitajeem un wiffahm draudsebm, wiffas
 mahjas un wiffas firdis, kas styrā balsi fauz:
 Ak Jerusaleme mohdees! Nu tad Jerusaleme ne pee-
 kuhsti, bet teizi to Kungu par to, ka tee pagani
 staigahs tavā gaischumā, un Kehnini eeksh ta
 spohschuma, kas pahr tew irr usgahjis. (Esaij.
 60, 1.).

Teiz to Kungu Ziana!
 Ko tu luhds, wiisch paskausa.
 Winna walsts nahk, pats nahk lihds;
 Amen, Jesus nahz jel drihs! —

E. Sokolowsky,

Raunas mahzitaja. Widsemneku missiones
wezzakais.

Jaunas grahmatas.

Pee Steffenhagen un dehla Jelgawā no jau-
na drifketas un pee wiffeem grahmatu pahrdewejeem
dabbujamas:

- 1) **Sahna Arndta Paradises dahrſimſch,**
jeb luhgschanas grahmata. Pahrtulkota no
H. C. Hesselberg, nelaika Sezzes mahzitaja.
Dhtra drifke 1860. 252 puſslappas styrā
puſahdas wahkā eefeeta, makſa 50 kap. f.
- 2) **Dſeefma no basnizas pulkſtēna.** Pahr-
tulkota no Wahziskas wallodas zaur Birſhu un
Gallas draudses nelaika mahzitaju J. F. Lund-
bergu. Dhtra drifke 1860. 22 puſslappas
makſa 10 kap. f.

Wehl irr dabbujamas:

Mahjas-svehtiba, jeb fw. mahzibas preefſch
krītigu mahjas buhſchanu, no T. W. Sieffers
1858. Makſa eefeeta 30 kap. f.

Mahju dakters, jeb jauna weſſelibaſ grahmata,
no A. Burſy un pahrtulkota no R. Schulz 1859.
Makſa eefeeta 15 kap. f.

Sluddinashana.

Labbi dedzinati ſteegeli irr Kabilles muischā
 dabbujami: Krohna par 10 rubl. un Krohna-brahki
 par 7 rubl.; kā arri Krohna-dalſtiņi par 13 rubl.
 par tubſteti. Arri labba darwa par 25 kap. par po-
 du eeksh muzzahm un par 30 kap. f. par pođdu, kād
 masak nemim. 1

S i n n a.

No wiffas firds pateizam tai krītigai Kronvaltes draudsei, kas zaur sawu zeen, mahzitaju pee mums at-
 ūbūtijuse 4 rubl. f. preefſch Leipzigas **Missiones beedribu** un 7 rubl. f. preefſch nabbagu tiziibas brahleem
Rihta-Sibiria; 2) Tai Piltenes draudsei par teem 15 rubl. fudr. preefſch mihteem **missionareem**. Lai
 Deews svehtu mihsigus dewejus. S—j.

Brih w drifke h.

No juhrmasas-gubernements augtas waldfchanas pusses: Collegienrath G. Blaese, Zensor. Jelgawā, lai 22. Februar 1860.

No. 30.